

# Buriaad-Mongol

## LNEEN

BK(b)-in Buriaad-Mongol Obkoomoi ba BMASSR-ei  
Verxoovno Soveedi Prezidiumi oorgan.



### BURIAALGA-SEZOONNO XEREG TULA, XYLIEEXEGYI

Xoriaan aimagiil zisee bolgon abja. Ende xuriaalgaan ton em xigyg eger jabaza baina. Aimag sooxi MTS-uudan ajar 29 kombainatai baibasi, sentiabars 5-da kom baibaars mill 561 gektar tarlaa xuriaaza, plaanain 8 proc. gyisedegdehen baixa jym. Usar jyyp gexede, Xezengin MTS-in 10 kombainahaas 9-iin avtoolgyi deerehee bolzo, avgustiin 25 boltor azalyi baihan baina. Tiin kombainanuudiin arai geze tohotoi bolzo xydel meridee oroxodon, traaktoruudiin ebderxei-jabaxa aragayi baixa usar yzgedene. (Xezengin, Stalinali neremzete kolxoozdo nege kombain byxeli 5 yder zogsozo baigaa). Myntime boidal Xoriaan ba Cisanin MTS-uudta toxiooldon. Gansa kombainova xuriaalgaan muu jabana biise, xarin polvol xydelmeriliin ondo ucaastogood deeren xydelmeriliin emxidexel jix muugaar tabigdanxai. Ziseen xede, Ulaanpartizaanska somonoi „Ulaanpartizaan“ kolxoozdo 11 zaadkanuud bii bolbosji, tedenels mill 2 zaadkanuudiin myne xydelmerilene. Ene kolxoozdo xydelmeriseediin xydelmeridee oroi gardag ba erte orodog, orooho geelgetei temesexe jabadal ygei, nege kvadraatnaa meetr gazar deere 50-haa ylyy koolos unadag baixa jym.

№	Aimaguud	Dyyrgelte proceenteer		
		Xuriaahan xamfadaa	Kombainar xuriaahan	Oozimiji tarihan
1.	Bicvrel	60,1	25,2	95,4
2.	Tynxenel	64,4	44,1	52,3
3.	Zakaaminai	18,2	—	—
4.	Tarbagatain	70,8	31,4	43,4
5.	Zedin	50,4	21,1	—
6.	M-Siberel	35,8	27,6	50,9
7.	Xiaagtin	63,0	27,7	43,0
8.	Zagarain	39,2	38,8	—
9.	Alaan-Ydin	30,8	12,0	—
10.	Xoritin	18,2	8,1	46,6
11.	Selengtin	52,4	39,1	43,4
12.	Jaruunilin	15,3	—	68,9
13.	Kabaanskii	37,5	2,0	39,7
14.	Bargazanal	36,6	—	27,2
15.	Bauuntin	—	—	—
16.	X-Balgalai	34,1	—	160,0
Xamta		45,8	23,9	43,4

### KOLXOOZUUDAI POOLINUUD DEEREHEE

#### Respyyblige dotor tariaa xuriaalgiin jabasa tuxai

#### MEDEE

1938 onoi sentiaabry 5

№	Aimaguud	Dyyrgelte proceenteer		
		Xuriaahan xamfadaa	Kombainar xuriaahan	Oozimiji tarihan
1.	Bicvrel	60,1	25,2	95,4
2.	Tynxenel	64,4	44,1	52,3
3.	Zakaaminai	18,2	—	—
4.	Tarbagatain	70,8	31,4	43,4
5.	Zedin	50,4	21,1	—
6.	M-Siberel	35,8	27,6	50,9
7.	Xiaagtin	63,0	27,7	43,0
8.	Zagarain	39,2	38,8	—
9.	Alaan-Ydin	30,8	12,0	—
10.	Xoritin	18,2	8,1	46,6
11.	Selengtin	52,4	39,1	43,4
12.	Jaruunilin	15,3	—	68,9
13.	Kabaanskii	37,5	2,0	39,7
14.	Bargazanal	36,6	—	27,2
15.	Bauuntin	—	—	—
16.	X-Balgalai	34,1	—	160,0
Xamta		45,8	23,9	43,4

#### Aradzonoi naidabariiji dyrgenegyi

Tariaan xuriaalgiin tyleg xamfadaa ydernyyde, Muxar-Siberei aimagai, Zanginai somonoi „Komsomol“ kolxoozoi zarim cleengyydiin ceentri prodaveec Cebegdorzo Rincheni geze nege xyn bli aad, teren „ymsingee ybehe sabshanab“-geze, yderbyri xydeegyyn, ol talgar garza arilshadag jym xa.

Rincheni Cebegdorzo geese jyredes jamar xyn be, soveed xudaldaanai xydelmeridee jaba za sadaxa jym gy?—Ygei, ene xyn xadas, oloniiti daalgahan daabariiji ynen seer xariulxiji oroldodoggi, xarin ymsilinhan, bodolijii orxloogyi, sag yrgelte gertee xebtixe, „xara rubiliingaa“ tuxai jabaxahaa ondo jamarshii rezyltaatdaa zyil byteneegyl. Kolxoozoi briagadanuudta garza, ed tovara xudaldaxiin tula, zeedel kudaldaa emxidreegyi. Ene usarhaan, kolxoozol xydelmerised xeden kilomeetrel gazarhaa jireze, xeregret ed tovara abxiin xolnohoo xydelmerihee haatadag baina.

Ende suglarhan xynyyd bolbol bygedeere loo dornuud baigaa geese gy? Ene kolxooz xydelmerisee olon baigaa geese gy?—Tilme biise. Eneenlii salgaza mede xede, edener erxim xydelmerised, zarimanlii udaarniguud kolxooziguud. Tus kolxooz xydelmerisee olonsji biise, xarin xuriaalgingaa xydelmeridee xodol dildze jabadag, xuriaalgingaa xozomdungi—lime baigaa geese.

„Komsomol“ kolxoozoxidoi azalhaa haatadag, xydelmerilee xeden ynete ydernyydiiji geehen usar saltagaanin kadaa, tus kolxoozol dergede baigaa selpoogoi tahag, laab.

Batozaapov.

#### Xydelmeride jyyn haad xeneb?

Muxar-Siberei aimagai, Mu-xar-Siberei somonoi kolxoozudai tariaa xuriaalgiin xydelmerinyd ton hulaar jabuulagdaza baina. Jyyp gexede, azalaaln emxidexel jix hula ba tariaa xuriaalgiin xariusalgalata ucaas-toguudta xyejoe buruugar emxidexedeg ba xubaarildag baina.

Ziseen, Vorojilovo neremzete kolxoozoi № 2 brigadiin (brigadir Gyslikov) maşnilist nyx. Kraseenski bolbol pravleniin zyghoe xysejoe buruugar xubaarilhanai ba emxidxehene eseste, yderege noormii dyrgenegyi. Nyx Kra seenski bolbol maşnilistaar zuragan il xydelmerilekede, xo-do erxim maşnilistaar tologdo zo jabdag ba biše nyxed too ziseen xaruulza jabadag hen. Xarin, myne arai geze 3-4 gektar xadaza jabana. Maşnilistnuudan xojor xojoroo xamtaaraad xadana. „Ene xydelmeriin meetod zidixydi baina, bi gansaaraa haa, 5-6 gektar xyrter erxim şanartaigaar xadaza baixa hem geze—Kraseenski eoree medeedeg baina.

Gadana, ujalgasadta johotoi gegsliin anxaral tabigdaggyl. Kolxoozdon ujalgiin talarai jix xadara, traaktora ba kolxoozoin polivoi brigaadannuudai brigadiirnuud, tereentei xamta, zarim kolxooziguud xamtaran, arxi uza, nanşaldaa xeredee emxidxeze jabdag usarnuud baina. Eneenein eseste, ziseen, seejelleg nyx. Fiilstov myne bolniicada xebteze baina.

Ede byxii usarnuudhaa, tus kolxooz tarlaa xuriaalgiin hula jabaza baihiji elirylze bolno. Gadana, aimagi xytelberilxii oorganuudai ba MTS-in direekciin zyghoe jamarshii xemzee abtaggyi ba agitacionno-oloniiti xydelmeri jix muugaar tabigdanxai. Gaşain MTS-in direktor nyx. Bortnov kombinevoi agregaadai-ga bytexegyi, talada baixadan, jaagaa amarxan huuna geesh—geze asuugdana?

Uşar iimlin tula, Zanginai xid bolbol tus selpoogoi tahagai xydelmerili haizaruulxi tulda kritike ba samokritike saqadaxxa. Rincheni Cebegdorzi xydelmerile yllyxe xemzee abxan şukala baina.

Batozaapov.

Somonoi kolxoozudat xy-

#### Hainaar emxidxehenein rezyltaad

Aradai daisad Rincheni ba Mynxin xytelberilze baixada, Acagadai somonoi (Zagarai), Leeninei neremzete kolxooz bolbol byxii azalaigaa ba politiçke udxa şanartai eldeb kampaaninuudai gyisedxelei talaar, almag soogoo egeel adag huurida baldag hen. Myne, tede daisadii elirylten ygeireed, tedenei xeze baihan buzagai vreditelstvil xoislongolji usadxaad baixada tus kolxooz bolbol tyry kolxoozudat negen bolno.

Ziseelxede, 1937 ondo ybehe xuriaalgiin plaanili 50 proc. dyrgenek baigaa haa, myne zilde 100 procent dyrgene. Ene kolxooz abhan ybehenee şanar ton bain. Myne yngereş zil (ene yjede) tariaa xuriaalga garaadyl baihan baibal, myne tariaa xuriaalga 50 procent dyrgene, almag soogoo 2 doxti huuri ezelde jabana.

1937 ondo byxii malainb too tolgoi neliedegyi xoroitoi, ydeberili malnuudliji xoroohon jym. Ene saltagaan-haa, mal ydrex gyrene plaa-nijii dyrgene sadaagyil baigaa. Ene zilde mal ydeberide neliiedegyi jix xubilatal, byxii mal deeren gyre-

#### MYNOÖDEREI NOOMERTO:

##### EXIN NIUR

Xurjaalga—sezoonno xereg tula, xylieexegyi.

Kolxoozudai poolinuud deerehee.

Aradzonoi naidabariiji dyvr genegyi.

Xydelmeride jyyn haad xeneb?

##### XOJORDOXI NIUR

Profsojuuzuudai Byxesjuu Centralna Soveedi dolooodugar Pleenym.

Komsomooloi XX-doxi oido ugatma.

Gadaadiin xelenyyd soveed hurgulida.

Ispaañdaxi froontnuud deere. Titadaxi dainai baidal.



Buutai xyn geze fiilm bolbol Leeningraadska kloostydyde beledxede baina. ZURAG DEERE: Ivaan Şadrin gedeg (artiist Teenin) V. I. Leenintei (artiist Straayx) uulzasa baina.

#### MOJOO 150-189 PROC. DYVRGENE

Ziseelxede: Tus kolxoozol negedeki brigaadilnxid—Rençli-nov Daşadondog gegse 40 buxal ujara noormotoi aad, yder byxende 75 buxal, Ajuuseejev Buda 70 buxal ujara noormotoi ylyybşelen 173-189 procent dyrgened. Myn xojordoxi brigaadilnxid—Batuuvej S. 65 buxal ba Gereenova Dolgor 60 buxal yder byxende aldagyl ujara, noormojoo 150-160 proc. xyrter dyrgedeg baina.

Baatorov.

45 zilde pedagogiçeske xydelmeride  
ar O. V. Kociybinska-  
liyevi gegse myne Kli-  
vli hurgulida baina. Nyxer  
Klijevske xadaa, peda-  
gogiçeske azalda xydelheer  
tarlaa xuriaalga deere  
yjede neen ylyybşelen  
baina.

50 zilde pedagogiçeske xydelmeride  
ar O. V. Kociybinska-  
liyevi gegse myne Kli-  
vli hurgulida baina. Nyxer  
Klijevske xadaa, peda-  
gogiçeske azalda xydelheer  
tarlaa xuriaalga deere  
yjede neen ylyybşelen  
baina.

50 zilde pedagogiçeske xydelmeride  
ar O. V. Kociybinska-  
liyevi gegse myne Kli-  
vli hurgulida baina. Nyxer  
Klijevske xadaa, peda-  
gogiçeske azalda xydelheer  
tarlaa xuriaalga deere  
yjede neen ylyybşelen  
baina.

50 zilde pedagogiçeske xydelmeride  
ar O. V. Kociybinska-  
liyevi gegse myne Kli-  
vli hurgulida baina. Nyxer  
Klijevske xadaa, peda-  
gogiçeske azalda xydelheer  
tarlaa xuriaalga deere  
yjede neen ylyybşelen  
baina.

50 zilde pedagogiçeske xydelmeride  
ar O. V. Kociybinska-  
liyevi gegse myne Kli-  
vli hurgulida baina. Nyxer  
Klijevske xadaa, peda-  
gogiçeske azalda xydelheer  
tarlaa xuriaalga deere  
yjede neen ylyybşelen  
baina.

50 zilde pedagogiçeske xydelmeride  
ar O. V. Kociybinska-

